

[Udenrigsministeren.]

Beslutning har paataget sig. Jeg havde ikke ventet denne Uenighed. Jeg havde ikke ventet den efter Sagens Karakter, jeg havde heller ikke ventet den efter hele den Maade, hvorpaa de Forhandlinger, vi her fører, har været forberedt.

Den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti (Ole Bjørn Kraft) synes at have den Forestilling, at jeg kunde have undgaaet al Vanskelighed ved at vælge den Vej, som nu er foreslaaet af Mindretallet. Jeg maa erkende, at jeg under de foreløbige og foregaaende Samtaler havde det Indtryk, at det var den Vej, man havde mindst Sympati for, idet der, saa vidt jeg forstod, ikke sporedes nogen som helst Sympati for dette at tage en Beslutning, der direkte, ganske gennem Lovens Ord, tog Sigte netop paa den Strid, der for Tiden er mellem Italien og Abessinien; og jeg indrømmer, at der ikke i det, der er foregaaet under de paagældende Samtaler, har været noget, der i fjerneste Maade kunde fremkalde Tvivl hos mig om, at det vilde være naturligt at følge den i 1921 planlagte Fremgangsmaade.

Mindretallets Begrundelse, som gives i Betænkningen og er understreget gennem Taler her, er væsentligt en rent indrepolitisk Begrundelse. Jeg anser det ikke for hensigtsmæssigt og heller ikke for nødvendigt for mit Vedkommende at gaa ind i en Diskussion om disse rent indrepolitiske Grunde til Stillingtagen i et Spørgsmaal af udenrigspolitisk Karakter. Jeg tror, man kan lede gennem alle de Forhandlinger, der føres i de andre Lande, som staar over for den samme Situation som Danmark i Øjeblikket, uden noget Sted at finde Eksempel paa, at man har blandet dette Spørgsmaal sammen med indrepolitiske Stridigheder. Jeg skal derfor heller ikke optage nogen Diskussion derom her i Dag.

Lige saa lidt tænker jeg mig, at det kan føre til nogen Nytte at give sig til her at diskutere de forskellige teoretiske Anskuelser, der er fremført fra Folkeretslærde om Neutralitetsbegrebet under Folkeforbundet. Der er forskellige Meninger om det; der er forskellig Opfattelse af, om Begrebet er trængt stærkt tilbage eller svagt tilbage, og hvad man nu kan drøfte paa saadanne Omraader. Jeg maa dog i denne Forbindelse understrege, at et Land, der bestemt hævder og har faaet Folkeforbundets Anerkendelse af det, man kalder permanent Neutralitet, nemlig Schweiz, deltager i en meget betydelig Del af de Foranstalt-

ninger, der her er Tale om, uden at man fra dette Lands Side paa nogen Maade mener derved at have opgivet sin Stilling som neutralt Land. Men alt dette tror jeg ikke det tjener noget Formaal at fordybe sig i ved denne Lejlighed her.

Der er imidlertid i det ærede Mindretals Udtalelser i Begyndelsen af Betænkningen en Vending, der tager Sigte paa den udenrigspolitiske Side af hele dette Spørgsmaal. Man siger deri dette — og jeg maa antage, at det er en Art Begrundelse af Mindretallets Standpunkt —, at det er ganske umuligt at have nogen Mening om, hvilke Situationer der kan komme til at foreligge. Dette er jeg enig i. Det kan meget vel tænkes, at der kan komme til at foreligge Situationer, der for Danmarks Vedkommende frembyder meget mere direkte Følger end den Situation, der nu foreligger her. Vi ønsker alle, at det ikke skal ske, men ingen af os kan paatage sig nogen Garanti for, at det ikke sker. Men der kan overhovedet ikke komme til at foreligge nogen Situation, hvor vi ikke skal opfylde vore Forpligtelser i Henhold til Folkeforbundspagten. Man kan i givne Situationer drøfte, hvor vidt disse rækker, af hvilken Karakter de er, men der kan ingen Situation komme til at foreligge, hvor vi ikke skal opfylde disse Forpligtelser. Dette er ogsaa udtalt fra Mindretallets Side, baade i Betænkningen og gennem Ordføretaler, og jeg glæder mig over at kunne understrege dette. Derom er der ikke Tvivl hos de danske Partier.

Men naar dette er fastslaaet, rejser sig det Spørgsmaal, hvad det da overhovedet kan være, der bevirker, at man ikke fra Mindretallets Side vil give den almene Bemyndigelse, som er den naturlige at give i et Tilfælde som dette. Man har nævnt, navnlig ved første Behandling, at Rigsdagens Indflydelse skulde sikres. Jeg tror ikke, der kan være nogen Tvivl om, at Rigsdagens Indflydelse vil være sikret over for Begivenheder af saadan Karakter i en hvilken som helst Situation. Det er givet, at man overhovedet vil forberede Behandlingen af saadanne Spørgsmaal med det udenrigspolitiske Nævn, saafremt et saadant paa det givne Tidspunkt findes. Det har været drøftet allerede før Situationen i Genève med det udenrigspolitiske Nævn. Det har været drøftet med de Medlemmer, som repræsenterede de forskellige 4 Partier under hele Begivenhedernes Gang dernede i Genève. Det er en naturlig Forberedelse, en naturlig Følgning med Rigsdagen, der til-